

מהנעשה במל"מ

האירוע השנתי לבני המשפחות השכולות

ביטוי לתרומת המגזר הבדואי

כמדי שנה קיים המל"מ את האירוע השנתי המיוחד לבני המשפחות השכולות. ב-12 באפריל 2011 ביקרו המשפחות באתר ההנצחה הממלכתי לחלל הבדואי באתר אשכול (מאגר בית נטופה). כתבה נרחבת על האירוע תפורסם בגיליון מבט מל"מ הקרוב.

משולחן המנכ"ל ת"א"ל (מיל") זודו צור

בימים אלה אנו מציינים מועדים חשובים בתולדות עם ישראל ומדינת ישראל. ימים של יציאה משעבוד לגאולה (פסח) ומשוואה לתקומה, תוך שאנו זוכרים את קורבנות השואה ואת חללי מערכות ישראל שהביאו להקמת בית יהודי עצמאי בארץ ישראל ולשמירה על שלומה וקיומה. אנו מחבקים בחום את המשפחות השכולות ומשתתפים ברגשותיהן, במיוחד בתקופה זו בה אנו מציינים את יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל, ואת טקס ההתייחדות הממלכתי עם חללי קהילת המודיעין (21 ביוני 2011). גיליון זה של רואים מל"מ סוקר פעילויות שנערכו על רקע מועדים אלה, לצד הפעילות המגוונת הנמשכת בתחומים האחרים בהם אנו עוסקים. אני קורא לכם לקחת חלק בפעילויות אלה ולהיות חלק מהבית הזה.

על משמר המורשת וההנצחה

האזכרה השנתית לאלוף אהרון יריב ז"ל ראש אמ"ן (1964 - 1972)

במלאת 17 שנים לפטירתו של ראש אמ"ן לשעבר אלוף אהרון יריב ז"ל, ממייסדי המל"מ, התקיימה ב-6 במאי 2011 בבית העלמין אזכרה לזכרו. השתתפו מפקד יחידה 8200, החזן הצבאי הראשי לצה"ל, הרב החילי של חמ"ן, בני משפחה, אנשי קהילת המודיעין, מוקירי זכרו. כל זאת, בהוקרה לתרומתו המשמעותית בעיצוב פניה של קהילת המודיעין הישראלית עד ימינו אלה.

נשאו דברים אלוף (מיל) עוזי דיין שהעלה רשמים מעברו כאשר היה לוחם צעיר בסירת מטכ"ל. באותה עת, נזכר דיין כיצד ארלה, כראש אמ"ן, הגיח במפתיע, זוחל מול הלוחמים הצעירים שעה שחפרו מנהרה כולה מים: דמותו נמוכה, גופו חשוף, לבוש תחתונים ארוכים בלבד, ועל צווארו תלויה דיסקית שעליה היה חקוק מספרו האישי. האלוף בא לבחון במו עיניו ומכלי ראשון כיצד העבודה מתקדמת!

המשך בעמוד 2

אהרון יריב (במרכז) עם גולדה מאיר ורא"ל חיים בר לב

דברים שנשא יריב, אז ראש אמ"ן, ככנס קמ"נים שהתקיים ביולי 1967 לסיכום לקחי מלחמת ששת הימים: "... מכל הלקחים רוצה להתייחס לדבר אחד וזה החטיבות המוצנחות... אסור שהקמ"ן שצריך ללכת למבצע יצטרך להתחנן למודיעין. אני מודה, שהדבר הזה זעזע אותי..." - וודאי רלוונטי לעוסקים במודיעין גם בשנת 2011. מיטשניק הקריא קטעים מהספד שנשא בהלוויית יריב מי שניהן בתפקיד הרמטכ"ל רב אלוף אהוד ברק: "... יותר מפעם אחת היתי לעצמי על סוד קסמו וסוד כוחו של ארלה... דומני שחלק ממנו מקורו בריבוי הפנים, במורכבות, במעין סתירות, שמתגבשות למרות זאת לאיש שלם: חולם ולוחם, מתכנן ומגשים, דורש ומקיים - ולכן מעורר תמיד הזדהות ותחושה של יושר ושלמות פנימית, חרף התובענות. יהא זכרו ברוך!"

תת-אלוף (מיל') עמוס גלבו, בעבר ראש חטיבת המחקר באמ"ן, כותב בימים אלה ספר שינציח את שמו של יריב מטעם הקרן להנצחת זכרו במל"מ. הוא ייחד את דבריו לנושא הזמן אצל ארלה כראש אמ"ן: הוא כתב כל כך הרבה ניירות, מכל הסוגים והמינים, וכולם בכתב ידו, כך שעולה השאלה האם היממה של ארלה לא הייתה אלא בת 48 שעות. פרופסור איתמר רבינוביץ', אחיינו של ארלה, ספד לו בשלושה מישורים. במישור האישי-משפחתי, במישור המקצועי כראש אמ"ן - מנקודת מבטו של קצין המחקר הצעיר באמ"ן ונוכח דמותו של ארלה כמנהל, ובמישור האוניברסיטאי: - הקמת המכון ללימודים אסטרטגיים כמחוללה של דיסציפלינה חדשה באקדמיה הישראלית. בסיום, ציטט סא"ל גדעון מיטשניק, ראש ענף במחלקת היסטוריה, מתוך

דייב קמחי ז"ל - הלוחם לשלום

ערב לכבוד זכרו של דייב קמחי ז"ל התקיים במל"מ ב-4 באפריל 2011, בנוכחות בני משפחתו ורבים מחבריו ומוקיריו, אשר מילאו את האולם מפה לפה. האישיות המרכזית באירוע לא היה אחר מאשר דייב עצמו. באמצעות מספר סרטים בהם הופיע מעל המסך סיפר דייב בקולו, במבטאו המיוחד ובהומור שכל כך אפיין אותו, את השתלשלות קבלתו לעבודה במוסד. לאחר מכן בגלוי לב חשף סוד נדיר, כיצד הוביל לגיוסו של מקור ערבי בכיר מאד ולהפעלתו ותחקורו תוך אלתור וירטואוזי והתחזות לרופא מנתח בעל שם עולמי.

אפרים הלוי העלה דברים בשבחו של דייב, שהיה בעצם זה שקלט אותו למוסד, בתחומים המדיניים וה"תבליים". רפי איתן תאר את דייב כקצין שטח אולטימטיבי, וסיפר איך היה עליו, בהיותו מופקד על הפעילות האיסופית באירופה, להתעקש מול המטה כדי לדרוש ולקבל את דייב למבצעים המורכבים והערכיים ביותר בזירה. פרופסור שלמה אבינרי סיפר על פעלו של דייב לאחר שסיים את פעילותו במוסד, הן כמנכ"ל משרד החוץ והן כפעיל שלום שלא ידע מנוח במאבק למענו, ולמעשה הנחיל לכל מוקיריו את מורשתו בתחום זה. הרעיה רותי קמחי, שלוותה את דייב לאורך כל הדרך ולא משה ממנו בימי חוליו, חתמה בדברי תודה מרגשים. הנחה ארלה שרף. **יהא זכרו של דייב נצור בלבנו לעד!**

מפעל המלגות של "מסדר דורשי טוב" ע"ש אברהם ארנן ז"ל

טקס הענקת המלגות של "מסדר דורשי טוב" להנצחת זכרו של אברהם ארנן ז"ל, מפקדה הראשון של סירת מטכ"ל וחלליה התקיים ב-8 באפריל 2011 זו השנה העשירית בשטחי הטירונוגות של היחידה בהשתתפות בוגריה וחייליה. עד כה חולקו מלגות בהיקף כולל של מעל מליון ש. פעילות ההתנדבות של בוגרי היחידה כוללת תרומה וסיוע לבי"ס מפת"ן, למועצה לילד בסיכוי, ול"בית הנגלים".

במהלך הטקס הוצגה יכולת הצליפה של צלפי היחידה בהדרכתו של סבה, קצין הצלפים שנפצע קשה מאד במבצע "עופרת יצוקה". לאחר שיקומו, השלים את הכשרתו כקצין וכיום הוא מדריך את צלפי היחידה כשהוא נכה צה"ל מרותק לכסא נגלים.

קרן הסיירת ע"ש אברהם ארנן ז"ל הוקמה בשנת 1995 ביוזמת חבריו ליחידה מ"מסדר דורשי טוב". הקרן פועלת במסגרת מפעל קרנות ההנצחה של המל"מ והיא מעניקה מלגות ללימודים אקדמאיים, לחיילים נזקקים מיוצאי היחידה.

עיונים בשורשיו של המודיעין הישראלי

ספרו של דר' אלדד חרובי "הבולשת חוקרת" הושק במל"מ באירוע מרתק בתאריך הסמלי 15 במאי. עדיין בהשראת יום העצמאות ה-63 שנחגג בשבוע הקודם "התכנסנו כאן היום עם סיום המנדט הבריטי בארץ ישראל"... להוקיר עבודת מחקר ייחודית של חברנו דר' אלדד חרובי על תפקידה של הבולשת הבריטית בחיי הישוב בתקופת המנדט.

בערב ההשקה של הספר נסקרה אחת המסגרות הביטחוניות החשובות של השלטון הבריטי בארץ ישראל - הבולשת, ה-C.I.D. הבולשת, כפי שנהגו לקרוא לה תושבי הארץ אז, היא מחלקת החקירות הפליליות של המשטרה הבריטית בארץ ישראל, שפעלה כאן בשנים 1920-1948. אנשי המחלקה היו אנשי משטרה לכל דבר. הם בחנו, עיבדו, עקבו ודיווחו אחר הנעשה בארץ במגזרים הערבי והיהודי. הם אלה שהפעילו מקורות בצמרת הנהלת היישוב היהודי, נאבקו בארגוני המחתרות ובעיקר במאבק המר נגד "קבוצת יאיר שטרן". לבולשת הזאת יש חלק חשוב גם בעיצוב מערכת המשטרה והמודיעין שלנו. רבים ממיסדי קהילת המודיעין והביטחון הישראלית, שרתו במשטרה הבריטית, רכשו מיומנות ויכלו להקים מסגרות במדינת ישראל החדשה. אך בנוסף לכל, היה למשטרה הבריטית חלק עצום ומר בתולדות היישוב, בעימות שהיה אז ליישוב עם הבריטים על מדיניות העלייה וההתיישבות.

פרופ' יואב גלבר "החוקר המוסמך של תולדות המודיעין", שהיה גם המנחה של אלדד חרובי בעבודת המחקר, סקר את תרומת התקופה שלפני קום המדינה והניסיון הבריטי בארץ להקמתו ולהכשרתו של המודיעין הישראלי. שייקה גביש סיפר מזיכרונותיו בפלמ"ח בתקופה זו, עדות חיה

יחידה באירוע ממי שחי את התקופה. יאיר שטרן סיפר על המרדף של הבריטים אחרי אביו יאיר הי"ד, שלו מוקדש פרק נכבד בספר. נרי אריאלי תאר את חשיפת הארכיון של הבולשת הבריטית ע"י השב"כ הישראלי ואלדד חרובי חתם את הערב בדבריו על תהליך המחקר שהוביל לספר. דודו צור ברך בשם המל"מ, ואפרים לפיד הפיק והנחה את הערב.

מהנעשה בחמ"ן

מאירועי יום העצמאות תשע"א

הצדעה לערך המצוינות באמ"ן

התמונה באדיבות דובר צה"ל

במהלך הטקס ציין הרמטכ"ל: "הם עומדים כאן היום, בהם חיילים בודדים, מתנדבים, עולים חדשים, חיילים בני עדות ודתות שונות, בני העיר, הכפר, הקיבוץ והמושב. אנו מביטים בהם ורואים את החברה הישראלית כפי שהיינו רוצים לראות אותה...חברה מאוחדת ומלוכדת, ערכית וחזקה, הנותנת לכל אחד מבניה ובנותיה את האפשרות להגשים את עצמם ואת כישוריהם". הרמטכ"ל ציין במיוחד את סגן לינוי בן שושן סגנית מפקדת פלוגת איסוף המודיעין בגזרה הצפונית של אוגדת עזה, שערנותה ותפקודה המופתי מנעו לפני חודשים אחדים חדירה של ארבעה מחבלים לצד הישראלי של גדר המערכת.

שמונה קצינים וחיילים מצטיינים מאמ"ן קיבלו מידי נשיא המדינה, שמעון פרס, ביום העצמאות 2011, תעודות "מצטיין הנשיא" בטקס המסורתי לשנת תשע"א.

הטקס התקיים במשכן הנשיא, במעמד ראש הממשלה בנימין נתניהו, שר הביטחון אהוד ברק, הרמטכ"ל רב אלוף בנימין גנץ, וראש אמ"ן אלוף אביב כוכבי. בין מקבלי הפרס נמנו מצטיינים מחטיבת המחקר באמ"ן, מיחידת החוץ והמיפוי, ומבסיס ההכשרה של חיל המודיעין.

המרכז למורשת המודיעין (מל"מ) | אתר ההנצחה | ת"ד 3555 רמת השרון 47143 • טל': 03-5497019, פקס': 03-5497731 • דוא"ל: newsmlm@intelligence.org.il

CONTACT US
שלחו משב ותגובות למערכת

מורשת "מסרגה" בתנופה

ספינת האזנה סובייטית מול חופי ישראל, 1972

● ועדת שימור והנחלת מורשת 'מסרגה' מקדמת את הכנתו של ספר מורשת שיתבסס על עיבוד ההקלטות של סיפורי הזיכרונות של ותיקה, שעתיד לצאת לאור לקראת ציון יובל להיווסדה. הוועדה פועלת במסגרת עמותת ש.מ.2 והיא שמה לה למטרה לשמר את מורשת "מסרגה" - גוף סיגינטי ייחודי, שהתמודד בהצלחה רבה עם המעורבות הצבאית הסובייטית במזרח התיכון בשנים 1984-1967. ראויה לציון מיוחד פעילותם של עשרות יוצאי 'מסרגה', שנרתמו והקדישו זמנם להקלטות ולעיבודן: דוד רשף - חבר הוועדה וחנה סוכובסקי, ששכתבה את הזיכרונות. תודה מיוחדת למשה עזוז שסייע רבות בתהליך ההקלטות ולאריה סורקיס שדאג לארגן ההקלטות במדיה דיגיטלית.

● לאחרונה נחשפו אנשי 'מסרגה' לאתר האינטרנט - HUBARA-RUS.RU המגולל את סיפורי זיכרונותיהם של מאות אנשי צבא סובייטיים ששירתו כיועצים/מומחים/

קצינים וחיללים במצרים ובזירה המזרח-תיכונית החל משנת 1967. המידע הרב הרואה אור באתר זה מאפשר לאתר אישורים לא מעטים למקרים שבהם תוצאות של אירועים שהתרחשו בפועל הושפעו ממתן התרעה סיגינטית מבעוד מועד של אנשי 'מסרגה'. כל הכבוד!

ארועים קרובים של עמותת ש.מ.2:

ב-18 במאי 2011 יתקיים NetWorking - בסימן תחרות מיזמים של יוצאי היחידה.

ב-25 במאי 2011 צפוי להתקיים אירוע מורשת בנושא התרעה לציון ארבע שנים לפטירתו של תא"ל יואל בן פורת ז"ל.

איכות הגורם האנושי בחמ"ן

שימור כוח האדם האיכותי המתאים באמ"ן. לדבריו: "אנו שותפים של המפקדים, שרק הם יכולים לשמר את כוח האדם האיכותי והמתאים באמ"ן חרף הקשיים והפיתויים הרבים בחוץ". משתתפי הכנס קבלו חוברת מורשת שהוכנה במיוחד לערב זה ע"י תא"ל (מיל) ד"ר דניאל אשר.

מערך משאבי אנוש בחמ"ן קיים ב-13 באפריל 2011 ערב מורשת ייחודי בו נתקבצו יחדיו אנשי המערך בהווה וראשי המחלקה לדורותיה מאז ראשיתה. הערב המרגש התקיים במעמד ראש אמ"ן אלוף אביב כוכבי, קמנ"ר תא"ל אריאל קארו, ונציגים מכלל יחידות החיל ומערכיו. ראש מחלקת משאבי אנוש אל"מ אשר הדגיש את החשיבות של

מהנעשה בקהילה

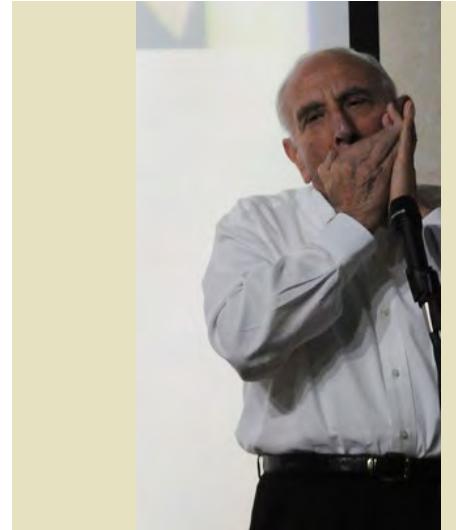
מערך התקשוב בחמ"ן מקשיב לקהילה

● גדוד הקשר של אמ"ן אימץ את "בית רעות" - הוסטל לאנשים עם פיגור, ויחידה אחרת במערך אימצה את "בית אפל" - מועדונית לילדים ממשפחות הבאות מרקע סוציו-אקונומי נמוך.
● בנוסף, יחידות המערך מקיימות פעילויות התנדבותיות שונות כמו: אריזת מתנות בעמותת "איזי שפירא", חלוקת אריזות מזון לנזקקים מטעם עמותת "פתחון לב", עידוד למצוינות ולשירות משמעותי במועדוניות ובבתי ספר, סיוע בעבודות תחזוקת בית הספר "הראל" בלוד, וכן קיום פעילויות העשרה לילדים המאושפזים בבית החולים "שניידר". כן ירבו!

מערך התקשוב בחמ"ן ממשיך לשים את ערך התרומה לקהילה בראש סדר היום שלו לשנת העבודה 2011. ביטוי לפעילות המשמעותית של המערך בתחום זה היה בתעודת ההוקרה שקיבל מראש אמ"ן בשנת 2010 על תרומתו לקהילה. פעילותו המגוונת של מערך התקשוב בניצוחו של מפקד המערך אל"מ עמוס, כללה:
● עמותת אשנ"ב (אנשים למען שימוש נכון ברשת) - חיילי המערך מדריכים תלמידים בבתי ספר ברחבי הארץ בנושא הימנעות מהסכנות השונות החבויות בשימוש באינטרנט.

אגמון

יענקלה מן מלווה בנגינה

- ב-3 במאי 2011 התקיים במל"מ ערב זיכרון ל"יום השואה". בערב העלו ארבעה מחברי אגמון את סיפור השואה שלהם. ארי והלן סיפרו על הבריחה וההישרדות באירופה, איקו סיפר על הבריחה וההישרדות בצפון אפריקה ואברהם סיפר על ה"פרהוד" בעיראק. יחיאל פתח את הערב בקריאת "זיכור" ומקהלת "הדרים" של גמלאיות אגמון, בניצוחה של הדר זלטיין, ויענקלה מן, ליוו את הערב בקטעי שירה ונגינה. יוכי ו. שחקרה וערכה את הערב גם הנחתה אותו.
- קבוצה של חברי אגמון חזרה מסיור של 9 ימים באלבניה. ביום הזיכרון לשואה הגיעה הקבוצה לאתר ארכיאולוגי שבו מצויים גם שרידיו של בית הכנסת היחיד באלבניה. הקבוצה קיימה באתר טקס קצר לזכר השואה.

שורד שואה, איש 8200, מנחיל לדור הצעיר מורשת השואה והתקומה

רס"ן בדימוס אריה סורקיס (76), יליד העיר צ'רנוביץ' בבוקובינה, היה בן 6 כאשר ילדותו אבדה לו בשואה. פרקים בסיפורו האישי כוללים: חיים בגטו ובמחנה ריכוז, אניית מעפילים לארץ ישראל, שהייה במחנה בקפריסין, עליה לישראל, גיוס לצה"ל ושירות צבאי במערך הטכני של 8200 עד למועד שחרורו בדרגת רס"ן. בשנים האחרונות מסייר סורקיס ביחידות השונות בצה"ל ובחמ"ן ומנחיל לשומעיו את סיפורו ולקחיו: "אין גבול למה שכל אחד מאיתנו יכול לעשות באופן אישי, וביחד אין גבולות להישגים שהמדינה הזו יכולה להגיע אליהם. דור השואה חלם וציווה לנו, וזאת הצוואה שלנו אליכם. ואני מצטרף ומעביר לכם את הצוואה, כי עם היכולות שלכם השמיים הם הגבול".

כל הכבוד

- לאל"מ (מיל') **עומר בר-לב**, לשעבר מפקד סירת מטכ"ל, על הדלקת משואה ביום העצמאות תשע"א כהוקרה על פעילותו בתנועה החברתית "אחרי" שבראשה הוא עומד. התנועה מונה כיום 77 קבוצות הכנה לצה"ל והיא מפעילה גם מרכזי הכנה לבחינות בגרות וקומונות של שנת שרות כדי לקדם הכשרת מנהיגות צעירה בעיקר בפריפריה.
- לתא"ל (מיל') **אפרים לפיד** - על זכייתו באות "יקיר האיגוד הישראלי ליחסי ציבור ודוברות" לשנת 2011. התואר מוענק מדי שנה לחברים אשר פעלו ותרמו למען ענף יחסי הציבור ומיצוב האיגוד בקרב קהילת אנשי המקצוע והתקשורת, כאיגוד המייצג את העוסקים בענף. לפיד שרת ב-8200, שימש בעבר ראש מחלקת איסוף ודובר צה"ל.

מי מכיר מי יודע:

בגיליון 5 של רואים מל"מ אנו חונכים מדור חדש שבו נציג תמונה ממאגר התמונות של המל"מ ונבקש לקבל מכם מידע על התמונה.

תשובות נא להפנות לכתובת הדוא"ל שלנו:
newsmlm@intelligence.org.il

תודות

לד"ר שמעון אביבי ראש ועדת קרנות ההנצחה במל"מ, לתא"ל (מיל) ד"ר דני אשר, לסא"ל גדעון מיטשניק רע"ן במחלקת היסטוריה, ליענקלה מן אוצר מאגר המל"מ, לתא"ל (מיל) אפרים לפיד, לקצינת החינוך של מערך התקשוב סג"מ מיכל, לסא"ל (דימ) שוניה פכט, לאל"מ (מיל) נעם שפירא מנכ"ל "אגמון", לארלה שרף על הסיוע בהכנת החומר ולכל האחרים שתרמו.

בקרו באתר האינטרנט שלנו:
www.intelligence.org.il

שמרו על קשר - הצטרפו אלינו ומסרו את כתובת הדואר האלקטרוני שלכם!
רואים מל"מ יופץ בדואר אלקטרוני אחת לחודש.
נשמח לקבל משוב: התייחסויות, תגובות ובקשות:
newsmlm@intelligence.org.il

תודה,
יוכי ארליך, עורכת
חברת הנהלת המרכז

אירועים צפויים במל"מ*

שריינו ביומנכם

ערב עיון בנושא: ההתפתחויות במזרח התיכון - תמורות ומשמעותן

יתקיים במל"מ ביום רביעי, י"ג בסיוון תשע"א, 15 ביוני 2011

בתוכנית:

18:00-17:30 - התכנסות וכיבוד קל

19:30-18:00 - דברי פתיחה אפרים הלוי, יו"ר המל"מ,

בעבר ראש המוסד.

משתתפים: פרופ' אייל זיסר, דיקן הפקולטה

למדעי הרוח, אוניברסיטת ת"א; פרופ' מאיר

ליטבק, ראש המרכז ללימודים איראניים,

אוניברסיטת ת"א; השגריר צבי מזאל, בעבר

שגריר ישראל במצרים ובשבדיה.

19:45-20:30 - אישיות מודיעינית בכירה.

חבצלת המל"מ

הפעילויות הקרובות במועדון "חבצלת המל"מ":

■ יום שלישי, 31 במאי 2011:

אלוף (מיל) עמוס גלעד ראש האגף הביטחוני

מדיני במשרד הביטחון, ירצה בנושא:

היחסים בין המודיעין לבין הקברניט

מזווית אישית.

■ יום רביעי 29 ביוני 2011:

אל"מ (מיל) יוסי לנגוצקי ירצה בנושא:

תגליות ומגמות בחיפוש גז ונפט בים

התיכון הישראלי.

התכנסות בשעה 19:00

*ההשתתפות באירועים מיועדת לחברי העמותה בלבד והיא מותנית בהרשמה מראש ובהצגת תעודת חבר בכניסה לאולם.

